

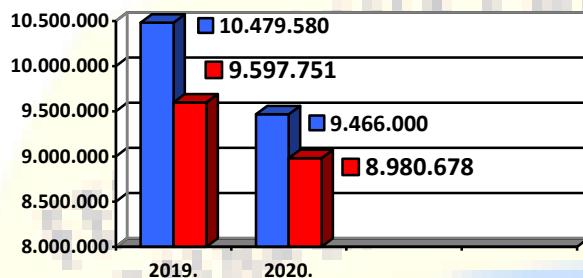
PREZENTACIJA REZULTATA RADA FEDERALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE ZA 2020. GODINU

- KONFERENCIJA ZA MEDIJE -

Sarajevo, 21.1.2021. godine

1. FEDERALNA UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE - OPĆI PODACI

1.1. FINANSIJE

Budžetski zahtjev za 2021. godinu	8.816.000,00 KM
Odobreni budžet za 2021. godinu	8.813.000,00 KM

1.2. LJUDSKI RESURSI

BROJ RADNIH MJESTA PREDVIĐENIH PRAVILNIKOM O UNUTRAŠNJOJ ORGANIZACIJI	298 izvršilaca/223 inspektora		
BROJ I STRUKTURA POPUNJENIH RADNIH MJESTA	Ukupno zaposlenih	162	
	Ukupno inspektora	128	6 glavnih federalnih inspektora 122 federalnih inspektora
	Ukupno državnih službenika	16	6 rukovodećih 10 ostalih
	Ukupno namještenika	18	
PROCENTUALNA POPUNJENOST RADNIH MJESTA	<u>54,36 %</u>		
BROJ I PROCENAT UPRAŽNJENIH RADNIH MJESTA	<u>136 / 45,64%</u>		
NACIONALNA STRUKTURA	114 / 70,37% Bošnjaka 42 / 25,92% Hrvata 6 / 3,7% ostalih		

U odnosu na važeći Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, nedostaje značajan broj izvršitelja, naročito rukovodećih državnih službenika - pomoćnika i glavnih federalnih inspektora, potom federalnih inspektora, jer su budžetski sredstva limitirana na 172 zaposlenika.

1.3. USLOVI RADA I OPREMA

USLOVI RADA: uvjetni, osim što ponegdje postoje nedovoljni smještajni kapaciteti (sjedište uprave, 4 ureda, 7 GP, 4 CI i 11 MC).

OPREMA: dostatna za realizaciju poslova Federalne uprave za inspekcijske poslove (vozila, IT hardveri, softveri itd.), s tim da je za unapređenje rada potrebno zanavljanje

2. REZULTATI FEDERALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE

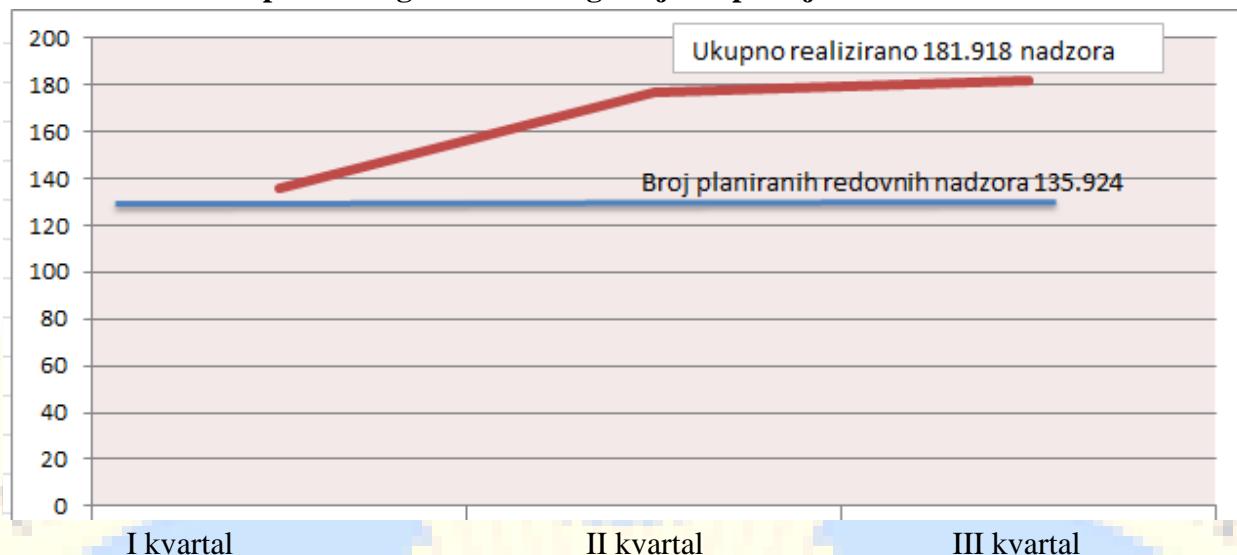
2.1. PREGLED UKUPNIH REZULTATA ZA PERIOD 2015.-2020.

BROJ UKUPNO IZVRŠENIH INSPEKCIJSKIH NADZORA	898.587
UNUTRAŠNJA KONTROLA	75.490
PREKOGRANIČNA KONTROLA (GP/MC/CI)	777.530
Broj sačinjenih zapisnika	64.629
Broj prekšajnih postupaka koji podrazumijevaju izdavanje prekršajnog naloga	29.997
Broj izdatih rješenja o otklanjanju nedostataka	14.465
Broj rješenja o privremenoj zabrani rada	1528/202
Broj podnesenih prijava o počinjenom krivičnom djelu	37
BROJ EVIDENTIRANIH RADNIKA „NA CRNO“	20.051
UKUPNI FINANSIJSKI EFEKTI	136.336.407,36 KM
Iznos po osnovu prekršajnih naloga	42.003.440,00 KM
Iznos naplaćenih taksi i naknada na GP/CI/MC	36.760.209,41 KM
Iznos utvrđenih naknada za zrak	40.246.313, 38 KM
Iznos utvrđenih naknada za ambalažni otpad	12.696.502, 94 KM
Iznos utvrđenih naknada za elektroenergetski otpad	39.106, 38 KM
Iznos utvrđenih naknada za ceste	413.558,00 KM
Iznos utvrđenih naknada za vode	3.495.832, 25 KM
Iznos naplaćenih taksi na osnovu izdatih rješenja za posude pod pritiskom	28.307,00 KM
Vrijednost proizvoda privremeno stavljenih izvan prometa	9.853.982,37 KM
Broj prijavljenih radilišta	2799
Broj uzetih uzoraka u unutrašnjoj kontroli /tržišni, veterinarski i poljoprivredni inspektorat/	1052
Broj uzetih uzoraka na GP/CI/MC	31.784
Broj izdatih fitocertifikata na graničnim prijelazima	15.181

2.2. PREGLED UKUPNIH REZULTATA INSPEKCIJSKIH NADZORA ZA 2020. GODINU

<u>BROJ UKUPNO IZVRŠENIH INSPEKCIJSKIH NADZORA</u>	181.918
UNUTRAŠNJA KONTROLA	6.584
BROJ SANITARNO-ZDRAVSTVENIH NADZORA NA GRANIČNIM PRIJELAZIMA ZA VRIJEME PROGLAŠENJA STANJA NESREĆE U FBIH	45.560
PREKOGRANIČNA KONTROLA (GP/MC/CI)	129.767
Broj sačinjenih zapisnika- unutrašnji nadzori	5.781
Broj prekršajnih postupaka koji podrazumijevaju izdavanje prekršajnog naloga	2.234
Broj izdatih rješenja o otklanjanju nedostataka	1.659
Broj rješenja o privremenoj zabrani rada	88/18 pečaćenja
Broj podnesenih prijava o počinjenom krivičnom djelu	2
Broj evidentiranih radnika „na crno“ (FUZIP+KUIP)	2.224
UKUPNI FINANSIJSKI EFEKTI	15.338.283,12 KM
Iznos po osnovu prekršajnih naloga	3.957.377,00 KM
Iznos naplaćenih taksi i naknada na GP/CI/MC	4.298.562,00 KM
Iznos utvrđenih naknada za zrak	6.067.638,37 KM
Iznos utvrđenih naknada za ambalažni otpad	741.013,00 KM
Iznos utvrđenih naknada za elektroenergetski otpad	15.277,21 KM
Iznos utvrđenih naknada za ceste	3.000 KM
Iznos utvrđenih naknada za vode	249.066,54 KM
Iznos naplaćenih naknade tehničke inspekcije	6.349,00 KM
Vrijednost proizvoda privremeno stavljenih izvan prometa	682.968,00 KM
Broj prijavljenih radilišta	372
Broj uzetih uzoraka u unutrašnjoj kontroli /tržišni, veterinarski i poljoprivredni inspektorat/	313
Broj uzetih uzoraka u postupku monitoringa goriva, nafte i naftnih derivata	1.991
Broj uzetih uzoraka na GP/CI/MC	4.595
Broj rješenja o zabrani uvoza	5
Broj izdatih fitocertifikata na graničnim prijelazima	2.533

Dijagram 1.
Opći pregled rezultata rada Federalne uprave za inspekcijske poslove u 2020. godini- prikaz planiranog i realiziranog broja inspekcijskih nadzora

2.3. PODRUČJA INTENZIVIRANIH INSPEKCIJSKIH NADZORA U 2020. GODINI- PRIORITETNI NADZORI I INCIDENTNE SITUACIJE

Federalna uprava za inspekcijske poslove, u vršenju zakonom utvrđene nadležnosti tokom prvih šest mjeseci (januar-juni 2020.godine), usmjerila je svoje aktivnosti isključivo na prioritetno djelovanje. Općenito, incidentne situacije, ugrožena stanja ljudskih života i zdravlja, pojava zarazne bolesti kod ljudi i životinja, kao i ostala vanredna stanja u postupanju federalnih inspekcija su bile absolutni prioritet.

Nadalje, druga polovina 2020. godine također je zahtijevala vanredni angažman federalnih inspektora u unutrašnjoj kontroli po pitanju praćenja provođenja obavezujućih mjera shodno naredbama kriznih štabova nadležnih ministarstava zdravstva, a kao pomoć i podrška kantonalnim inspekcijama.

2.3.1. Prioritetno postupanje federalnih inspekcija

Federalna uprava za inspekcijske poslove se u borbu protiv širenja koronavirusa u BiH aktivno uključila još 6.2.2020. godine, po donošenju Procedure nadzora putnika u međunarodnom prometu kao odgovor na pojavu koronavirusa (COVID-19) u Kini. Federalni sanitarni inspektorji prvobitno su započeli kontrolu putnika s područja NR Kine, te svih osoba koje su 14 dana prije ulaska u BiH boravile u Kini. Do 12.3.2020. godine, u skladu s navedenim Procedurama, federalni sanitarni inspektorji su kontrolisali 1.119 osoba prema individualnom upitniku, te 704 osobe prema grupnom upitniku.

Donošenjem Naredbe Federalnog ministarstva zdravstva 11. marta 2020. godine, kojom je uspostavljena proširena obaveza sanitarnog nadzora svih putnika iz NR Kine, Južne Koreje, Irana, Italije, Francuske, Njemačke i Španije, intenzivirane su mjere zdravstvenog nadzora putnika u prekograničnom prometu što je, u skladu s daljim odlukama nadležnih organa, značilo popunjavanje sanitarnih upitnika i izdavanje rješenja o samoizolaciji, odnosno ograničenom kretanju u trajanju od 14 dana.

Radi omogućavanja brze detekcije putnika s povišenom temperaturom i njihovog hitnog zdravstveno-epidemiološkog zbrinjavanja, na aerodromima su postavljene termalne kamere, te su s osobljem aerodroma osigurani i izolovani aerodromski prostori za zbrinjavanje putnika s povišenom tjelesnom temperaturom.

Nakon pogoršanja epidemiološke situacije u BiH, Federalna uprava za inspekcijske poslove je promptno i kontinuirano prilagođavala i usklađivala svoje postupanje s odlukama i naredbama nadležnih organa.

Tokom marta mjeseca od strane Federalne uprave za inspekcijske poslove promptno je izvršen niz koordinativnih aktivnosti s kantonalnim sanitarnim inspektorima s područja svih kantona u FBiH, vezano za provođenje mjera zdravstvenog nadzora u FBiH i uspostavljanja bolje i efikasnije komunikacije sa svim relevantnim institucijama, te je kako bi se blagovremeno uspostavila i osigurala kontrola izvršavanja i poštivanja izdatih rješenja o zdravstvenom nadzoru, upućen zahtjev svim kantonalnim ministarstvima unutrašnjih poslova i upravama policije za kontinuiranu kontrolu lica kojima su od strane federalnih sanitarnih inspektora izrečene mjere ograničenog kretanja/izolacije, s ciljem obezbjeđivanja potpunog poštivanja mjera samoizolacije i sprečavanja lokalne transmisije virusa.

Po donošenju *Odluke o obaveznoj sanitarnoj kontroli svih putnika koji ulaze u BiH počevši od 16.3.2020. godine, organiziran je angažman inspektorica i inspektora svih profesionalnih profila iz 10 federalnih inspektorata na 15 graničnih prijelaza na području FBiH kroz 24-satni rad u tri smjene, te je uz prateći sistem blagovremene obrade i dostavljanja podataka o kategorijama lica i izdatim rješenjima, te sistem proslijedivanja drugim nadležnim organima iz sjedišta Uprave, uspostavljeni sanitarni nadzor na granicama u cijelokupnom periodu svog neprekidnog trajanja (15.3.-21.5.2020. godine) bio konstantno stabilan, visoko profesionalan i potpuno funkcionalan. Nadalje, angažirani su i kadrovska kapaciteti za sistem tzv. proaktivnog „kriznog komuniciranja“, što je značilo pravovremeno i tačno informisanje javnosti o svim bitnim aktivnostima iz nadležnosti povezanih odgovornih institucija u FBIH vezano za koronavirus, što smo svakodnevno prezentirali u našim saopćenjima za javnost, odgovorima na mnogobrojne medijske upite i izjavama za medije.*

Federalna uprava za inspekcijske poslove je shodno promijenjenim okolnostima, potrebi i hitnosti aktiviranja zaštite zdravlja stanovništva u FBIH, angažovala cijelokupne ljudske resurse (167 zaposlenika) i sva raspoloživa materijalno-tehnička sredstva sa stanjem raspoloživosti 24 sata (Rezultat vanrednog i potpunog angažmana svih uposlenika je efektivno realiziran rad od ukupno 14.920,00 sati pored osnovnog radnog vremena, kao i ukupno 9.720,00 sati noćnog rada).

Pored federalnih inspektora na granicama, cijelokupna administrativna podrška u sjedištu Uprave je danonoćno angažovana za potrebe djelotvorne realizacije ključnih procesa (priključivanje, obrada, proslijedivanje podataka), iniciranja i provođenja naredbi, kao i podrške učešću rukovodioca FUZIP u radu Federalnog štaba civilne zaštite, te na pravovremenom objavljivanju svih informacija i komuniciraju s građanima putem svih raspoloživih komunikacijskih kanala (na dnevnoj osnovi su zabilježene stotine telefonskih poziva i e-mailova naših građana koji su tražili odgovore na pitanja i dileme vezane za funkcioniranje sistema i mjera prilikom prelaska državne granice na području FBiH, važećih naredbi za sve kategorije lica, kao i tumačenja naredbi Federalnog štaba civilne zaštite).

Radi uspostavljanja bolje i efikasnije neposredne kontrole putnika koji ulaze u BiH, odnosno izdvajanja putnika s povišenom tjelesnom temperaturom s ciljem njihove hitne zdravstveno-epidemiološke obrade, obezbijedene su i postavljene termalne kamere na šest (6) najfrekventnijih graničnih prijelaza (GP Međunarodni aerodrom Sarajevo, GP Međunarodni aerodrom Tuzla, GP Bijača, GP Izačić, GP Orašje i GP Kamensko). Naknadno su dodatne kamere postavljene na sve granične prijelaze na kojima sanitarni nadzor vrše federalni inspektor.

Federalna uprava civilne zaštite je u saradnji s Federalnom upravom za inspekcijske poslove i Zavodom za javno zdravstvo Federacije BiH uspostavila jedinstvenu e-platformu za praćenje i kontrolu lica kojim su izrečene mjere ograničenog kretanja/izolacije, a s ciljem efektivnog provođenja

zdravstvenog nadzora od strane svih odgovornih institucija na području Federacije BiH, kao i blagovremene distribucije, dostupnosti i raspoloživosti informacija i podataka kantonalnim ministarstvima unutrašnjih poslova.

Od samog početka primjene mjere zdravstvenog nadzora putnika na granicama, uspostavljenja je neposredna komunikacija i koordinacija sa svim kantonalnim ministarstvima unutrašnjih poslova, kantonalnim inspekcijskim organima, epidemiološkim službama, federalnim ogranima, te organima i institucijama BiH (Granična policija BiH, Ministarstvo civilnih poslova BiH i dr.). Također, uspostavljen je i sistem izvještavanja CEFTA-e o statusu, uvjetima i mjerama koje se odnose na vozače u međunarodnom transportu, značajan za nesmetan protok, ali i pojačanu kontrolu kvaliteta i zdravstvene ispravnosti roba u prekograničnom prometu.

Istovremeno, radi obezbjeđivanja sljedivosti i uspostavljanja zdravstvenog nadzora i kontrole od strane nadležnih organa Republike Srpske i Brčko Distrikta, Federalna uprava za inspekcijske poslove od 15.3.2020. godine Inspektoratu Republike Srpske je svakodnevno dostavljala spiskove s podacima o licima iz Republike Srpske, te Inspektoratu Brčko Distrikta za lica iz BD koja su obuhvaćena nadzorima i mjerama federalnih sanitarnih inspektora.

Od početka primjene mjera, obuhvaćeno je ukupno 4.929 lica - državljana BiH s prebivalištem u RS koji su u BiH ušli preko graničnih prijelaza koji se nalaze na području FBiH, te su podaci - spiskovi s imenima, prezimenima, i adresama lica blagovremeno dostavljeni Inspektoratu Republike Srpske na daljnje postupanje i provođenje, odnosno kontrolu provođenja mjera izolacije/karantina. Isto vrijedi i za 496 lica – državljana BiH s prebivalištem na području Brčko Distrikta, za koje su podaci dostavljeni Inspektoratu Brčko Distrikta.

U toku trajanja zdravstvenog nadzora na granicama, od Inspektorata Republike Srpske smo zaprimili, obradili, sortirali po kantonima i nadležnim kantonalnim policijskim organima (radi vršenja kontrole poštivanja rješenja) proslijedili podatke za 28.785 lica s područja FBiH koja su u BiH ušla putem graničnih prijelaza na području RS. Od Inspektorata Brčko Distrikta smo zaprimili podatke za 633 lica iz FBiH koja su u BiH ušla preko graničnih prijelaza na području Brčko Distrikta.

Federalna uprava za inspekcijske poslove je također, u saradnji s drugim državnim i entitetskim organima, učestvovala i u sigurnosno-epidemiološkim operacijama zbrinjavanja građana BiH koji su avionima doputovali u sklopu operacija evakuacije građana BiH iz zemalja s visokom transmisijom koronavirusa (letovi iz Rima, Štokholma i dr.).

Povećani rizik i prijetnja od pogoršanja epidemiološke situacije doveo je do usvajanja Naredbe Federalnog štaba civilne zaštite broj: 12-40-6-148-102/20 od 6.4.2020. godine, kojom se osigurava šatorski prostor za privremeni boravak državljana BiH na graničnim prijelazima sa obaveznom sanitarnom kontrolom Federalne uprave za inspekcijske poslove, te pored mјere stavljanja pod zdravstveni nadzor/ograničenja kretanja u trajanju od 14 dana alternativno uvodi i mјera karantina, nakon obavljenog zdravstvenog pregleda, procjene i preporuke epidemiologa. Izricanje obavezne mјere karantina za državljane BiH, a prilikom prelaska državne granice na području FBiH, uspostavljeno je Naredbom Federalnog štaba civilne zaštite 12-40-6-148-120/20 od 10.4.2020. godine, kada su donesene i nove procedure u sanitarnoj kontroli, Federalna uprava za inspekcijske poslove je uspostavila djelotvornu saradnju s Federalnim ministarstvom zdravstva posredovanjem u smislu generisanja i prosljeđivanja podataka o licima koja su prošla postupak sanitarne kontrole na granicama i upućena u šatorske prostore na graničnim prijelazima do izdavanja rješenja o karantinu, te uručivanja rješenja o karantinu pomenutim licima. Paralelno s tim, federalni sanitarni inspektorji na granicama su nastavili vršiti sanitarni nadzor i izdavanje rješenja kategorijama koje su pomenutom naredbom bile izuzete od izricanja mјere karantina.

Po ukidanju mjere karantina, Naredbom Federalne štaba civilne zaštite broj: 12-40-6-148-144/20 od 24.4.2020. godine ponovo je uspostavljen zdravstveni nadzor putnika od strane federalnih sanitarnih inspektora i izricanje mjere izolacije, odnosno zabrane kretanja van mesta boravka u trajanju od 14 dana.

Naredbom Federalnog štaba civilne zaštite broj: 12-40-6-148-144-4/20, dana 20.5.2020. godine ukinuta je mjera zdravstvenog nadzora na graničnim prijelazima BiH na području FBiH i izdavanje rješenja o kućnoj izolaciji u trajanju od 14 dana. Nakon 66 dana, okončana je procedura 24-satnog sanitarnog nadzora na ukupno 15 cestovnih graničnih prijelaza i dva međunarodna aerodroma (Sarajevo i Tuzla) u FBiH, koju je obavljalo oko 100 federalnih inspektora iz svih 10 federalnih inspektorata.

Za vrijeme primjene mjere zdravstvenog nadzora na granicama, od 16.3.2020. do 21.5.2020. godine, federalni inspektori na granicama su izdali 45.560 rješenja o samoizolaciji osobama koje su ušle u BiH. Prema konstatacijama stručnjaka u oblasti zdravstva, zdravstveni nadzor putnika na granicama se pokazao kao jedna od najsnagačnijih protuepidemijskih mjeru koja je u velikoj mjeri doprinijela sprečavanju širenja koronavirusa u BiH/FBiH.

Dalje, Naredbom Federalnog štaba civilne zaštite broj 12-40-6-148-170/20 od 21.5.2020. godine, Federalnoj upravi za inspekcijske poslove je naloženo da uspostavi procedure i pristupi stavljanju van snage važećih rješenja federalnih sanitarnih inspektora, te je generalnim upravnim aktima postupajućih inspektora, javnim saopćenjem, van snage stavljeni ukupno 10.390 rješenja (Ista su zbog dostavljanja primjenom instituta javnog saopćenja, s naznakom isključivo broja i datuma važećeg rješenja, objavljena na službenoj stranici Federalne uprave za inspekcijske poslove).

Tokom trajanja stanja nesreće na području Federacije BiH, upućen je značajan broj inicijativa prema Federalnom štabu civilne zaštite, Federalnom ministarstvu zdravstva, Koordinacionom tijelu BiH za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u BiH i drugim nadležnim organima, kojima je s aspekta neposrednog učešća Federalne uprave za inspekcijske poslove u provođenju mjera i naredbi nadležnih organa, kao i s aspekta pitanja građana i dilema u praksi njihovog provođenja, kontinuirano i neprestano inicirano, predlagano i traženo donošenje novih mjeru i odluka s ciljem kvalitetnije i efikasnije kontrole i poduzimanja daljnjih mjeru s ciljem sprečavanja širenja koronavirusa u BiH (smanjenje broja graničnih prijelaza za ulazak putnika, zbrinjavanje stranaca kojima su izdata rješenja o izolaciji, itd.).

Uzimajući u obzir djelovanje u prilično nepredvidivim kriznim okolnostima, djelimično uslovljenim složenom i decentralizovanom strukturom državnih organa, rezultati uvođenja mjera ključnih i odgovornih institucija u FBiH pokazuju da su poduzete sve aktivnosti u smislu pravovremene i adekvatne organizacije poslova, kao i kvalitetne saradnje, komunikacije i koordinacije s velikim brojem drugih nadležnih državnih entetskih i kantonalnih organa u BiH, što je u konačnici proizvelo prevazilaženje organizacijske složenosti u FBiH i stvorilo povoljnu zdravstveno-epidemiološku situaciju u momentu ukidanja stanja nesreće u FBiH. Navedeno objektivno potvrđuje adekvatnost i pravovremenost reagovanja federalnih institucija na pojavu zarazne bolesti koja je ugrozila cijeli svijet, uključujući i najrazvijenije zemlje, i s kojom se u novijoj historiji suočavamo prvi put.

2.3.1.1. Prateći pojačani inspekcijski nadzori - kontrola cijena

Federalna uprava za inspekcijske poslove je uspostavila i dežurni tim Federalnog tržišnog inspektorata, koji je od samog početka proglašenja pandemije počeo vršiti kontrolu formiranja i kretanja cijena medicinske zaštitne opreme i sredstava za dezinfekciju. Nakon proglašenja pandemije, dobili smo veliki broj prijava i pritužbi građana vezanih za nerazumno povećanje cijena, što je

iziskivalo hitnu upostavu inspekcijskih nadzora s ciljem zaštite potrošača u uslovima intenziviranja zaštitnih mjera uslijed pogoršanja epidemiološke situacije, koje direktno utiču na povećanje potražnje za zaštitnom medicinskom opremom i proizvodima. U uslovima pandemije Federalna uprava za inspekcijske poslove je prevashodno preuzeila preventivnu ulogu zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, zbog čega je naš primarni cilj prevencija, a nikako represija, ali i nultu toleranciju prema privrednim subjektima koji su pokušali iskoristiti stanje nesreće i strah građana za vlastito zdravlje i život, kako bi nerazumnim i neutemeljenim povećanjem cijena proizvoda za koje je porasla potražnja sticali dodatni profit.

Po donošenju odluka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o propisivanju neposredne kontrole cijena, a kasnije marži, nadzori dežurnog tima Federalnog tržišnog inspektorata su obuhvatili kontrolu formiranja i kretanja cijena osnovnih životnih namirnica, osnovnih higijenskih proizvoda, nafte i drugih proizvoda obuhvaćenih navedenim odlukama. Paralelno s tim, federalni inspektori su vršili kontrole i po drugim osnovama (fiskalizacija, evidencija prometa, trgovačka djelatnost) i nadležnostima Federalnog tržišnog inspektorata, kao i po stotinama prijava građana o različitim neregularnostima.

Od 15.3. do 22.5.2020. godine, dežurni tim Federalnog tržišnog inspektorata izvršio je 475 inspekcijskih nadzora na području Federacije Bosne i Hercegovine, na osnovu kojih je izdato 614 prekršajnih naloga s finansijskim teretom od 1.116.250,00 KM. Kod 182 subjekta nadzora nisu utvrđene nepravilnosti u poslovanju, odnosno utvrđeno je da prijave građana nisu bile utemeljene.

2.3.1.2. Inspekcijski nadzori federalnih inspekcija nakon okončanja obavezne sanitarne kontrole na granicama i ukidanja stanja nesreće na području FBIH

Okončanjem zdravstvenog nadzora na granicama, međutim, Federalna uprava za inspekcijske poslove je svoje dalje aktivnosti usmjerila na nadzor poštivanja zdravstveno-epidemioloških mjera i preporuka Federalnog zavoda za javno zdravstvo i Federalnog ministarstva zdravstva u objektima kojima je ponovo omogućen rad, kako ne bi došlo do ponovnog širenja virusa.

Tokom trajanja stanja nesreće u FBIH, kontinuirano postupanje po Naredbama Federalnog štaba civilne zaštite djelotvorno je usporilo tok pandemije, čime su epidemiološki indikatori krajem maja mjeseca i efekti obaveznih sanitarnih kontrola na granici pružali osnov za ublažavanje mjera, uz dalje striktno pridržavanje mjera i preporuka nadležnih organa.

Naime, obzirom da su još od 15. maja 2020. godine nastupile okolnosti koje upućuju na potencijalno slabljenje intenziteta ugroženosti zdravlja stanovništva na području Federacije BiH izazvane pandemijom koronavirusa-COVID 19, te je shodno tome došlo do ublažavanja zaštitnih mjera i ograničenja kretanja Naredbama Federalnog štaba civilne zaštite, uspostavljen je novi sistem dostačne protekциje na osnovu preporuka Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva.

Od prestanka stanja nesreće na području FBIH, u skladu sa zakonom i Naredbama KŠFMZ fokus djelovanja u smislu praćenja provođenja i izvršenja obavezujućih higijensko-epidemioloških mjera je na kantonalnim, gradskim i općinskim inspekcijama, uz koordinirano djelovanje, interventne nadzore i podršku inspektora Federalnog zdravstvenog inspektorata ove Uprave, te federalnih inspektora po ovlaštenju za obavljanje poslova sanitarne inspekcije koji su osigurani kao podrška zbog ograničenih kadrovskih kapaciteta u sanitarnoj oblasti.

Federalni inspektori su, nakon angažmana na graničnim prijelazima koji se nalaze na području FBIH od kraja maja mjeseca 2020. godine ponovno prioritetno usmjerili na aktivnosti na intenzivno praćenje implementacije obaveznih epidemioloških mjera na terenu, a u cilju sprečavanja daljeg širenja i suzbijanja infekcije COVID-19 na području cijele Federacije BiH.

FUZIP već šest mjeseci i u unutrašnjoj kontroli, kao podrška nadležnim kantonalnim inspekcijama, kontinuirano radi na provođenju odredbi Zakona zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti FBIH i provode pojačane inspekcijske s fokusom na sredine visokog epidemiološkog rizika, uz stalno praćenje informacija i uputa federalnog/kantonalnih kriznih štabova, ali i rad po prijavama građana.

Federalna uprava za inspekcijske poslove je, u koordinaciji s kantonalnim inspekcijskim organima, pristupila praćenju provođenja i poštivanja postavljenih standarda i mjera, naročito u pravcu preventivno-korektivnog djelovanja na građane i privredne subjekte, a kako bi se djelotvorno podržala i osigurala pozitivna epidemiološka slika na području Federacije BiH.

Ostvaren je zavidan nivo komunikacije, koordinacije, razmjene informacija i podataka, te jako uspješna saradnja u svima aspektima rada i djelovanja inspekcijskih organa u FBIH na ovom specifičnom zadatku i kolektivnom izazovu, ne samo po pitanju borbe protiv COVID-19, nego i na drugim područjima zajedničke saradnje, povodom čega izražavamo posebnu zahvalnost kantonalnim inspekcijama. Također, ističemo spremnost ove Uprave da se kontinuirano stavi na raspolaganje za svaki oblik podrške kantonalnim inspekcijama u kontekstu pravovremenog i adekvatnog sistemskog odgovora svih nadležnih inspekcija na području Federacije BiH. Tokom ukupnog angažmana prevaziđen je niz organizacijsko-funkcionalnih složenosti s ciljem jedinstvenog pristupa provođenju obaveznih mjera iz Naredbi Kriznog štaba Federalnog ministarstva zdravstva na području FBIH, te uspostavljen sistem mjesечно izvještavanja prema konkretnim preporukama Zavoda za javno zdravstvo FBIH.

Zajedno sa kantonalnim inspekcijama, uspostavljen je sistem sinhronizovanog djelovanja praćen objedinjenim sistemom informacija i podataka o rezultatima inspekcijskih nadzora i poduzetim mjerama.

Od konca avgusta mjeseca u ovom području nadzora postoji zadovoljavajući pravac i trend po pitanju jačanja discipline i odgovornosti, te se u posljednjem tromjesečju 2020. godine konstatuje manji broj manjkavosti, i to češće u formi nepravilne primjene i provođenja obavezujućih mjera. Također, u mjesecu decembru se generalno bilježio manji broj nepravilnosti, što od mjeseca oktobra faktički dovodi konstatnog povećanja broja i intenziteta inspekcijskih nadzora(cca. 10% mjesечно), a istovremeno do puno manjeg broja utvrđenih prekršaja.

Pored rada na provođenju općih mjera iz naredbi nadležnih kriznih štabova, federalni inspektor su kao podrška kantonalnim inspekcijama vršili i usmjerene kontrole implementacije niza specijaliziranih mjera iz preporuka Zavoda za javno zdravstvo FBIH, a koji se posebno tiču kontrole načina odlaganja medicinskog otpada, primjene kriznih planova pripravnosti u uredskim prostorijama subjekata nadzora s većim brojem zaposlenih, praćenje provođenja Preporuka za skijališta u kontekstu COVID-19, kao specifičnih mjera za skijališta i prateće ugostiteljske objekte, kao i poštivanje ograničenog radnog vremena ugostiteljskih objekata uz kontrolu fiskalizacije.

Od početka vršenja pojačanih nadzora nad poštivanjem epidemioloških mjera, federalni inspektori su izvršili ukupno 1.796 inspekcijskih nadzora, kojom prilikom su utvrdili 153 prekršaja s finansijskim teretom od 260.190,00 KM .

U periodu od marta do kraja decembra, prema podacima koje su dostavile kantonalne inspekcije, zajedno s interventnim nadzorima federalnih inspektora, na području Federacije BiH po pitanju nadzora nad primjenom obavezujućih epidemioloških mjera nadležnih kriznih štabova izvršeno je 24.299 inspekcijskih nadzora, doneseno 3.128 rješenja o otklanjanju nedostataka, te izrečena 1.178 prekršajnih naloga s finansijskim teretom od 1.929.565,00 KM. Osim toga, izrečena je 21 mjera o zabrani rada.

2.3.2. INCIDENTNE SITUACIJE/NADZORI U 2020. GODINI

Na osnovu konstatiranog stanja i pribavljenih ekspertiza naglašenih pojava, poduzimane su neophodne i zakonom propisane upravne mjere u smislu otklanjanja nastalih incidentnih situacija te utvrđivanja odgovornosti i obaveza saniranja nastale štete, kao i pokrenuti postupci sankcionisanja odgovorna lica i subjekata, kako u domenu prekršajne tako i krivične odgovornosti.

Federalni ekološki inspektorji su svoje postupanje usmjerili prvenstveno na rješavanje slučajeva prekoračenja određenih subjekata kod ispuštanja zagađenih gasova i čestica u atmosferu (prekomjerno ispuštanje štetnih čestica, emisija u zrak od strane privrednih društava; Arcelor Mittal Zenica, Gikil Lukavac, Sisecam Soda Lukavac, Natron Hayat Maglaj, BSI Jajce...), koji su evidentirani kao najveći ekološki zagađivači u Federaciji BiH. Pored navedenih subjekata, ekološka inspekcija je djelovala i kod sljedećih ekoloških zagađivača zraka, vode i tla; JP EP BIH-TE Tuzla, TE Kakanj, deponija Uborak Mostar i deponija Smiljevići Sarajevo, BFS Kreševo, Krom reciklaža d.o.o. Drvar i drugih. U okviru navedenih aktivnosti ekološka inspekcija djelovala je i kod izgradnje saobraćajnica u smislu suzbijanja nelegalnog odlaganja iskopnog materijala i emisije prašine u zonama gradnje na lokacijama ZE-DO kantona; Divuša-Donja Gračanica, Donja Gračanica-Nemila, Vranduk i Koprivna.

Posebno ističemo period proglašenja epizode pripravnosti zbog zagađenja zraka u Zenici, Sarajevu i Tuzli u mjesecu januaru kada su federalni inspektorji zaštite okoliša svakodnevno vršili nadzor operatora, vezano za provođenje mjera iz internih operativnih planova kao i provođenje monitoringa po hitnom postupku u cilju ocjene njihovog uticaja na povećano zagađenje zraka.

Pored vanrednog angažmana, u okviru svojih redovnih aktivnosti aktivnosti, federalni ekološki inspektorji su u toku 2020. godine izvršili 470 inspekcijskih nadzora.

Federalni građevinski inspektorji su djelovali u okviru zaštićenih zona gradnje kulturnohistorijskog naslijeđa odnosno zaštite nacionalnih spomenika. S tim u vezi su vršeni nadzori i poduzimane mjere na području; Starog grada Stolac (uklanjanje nelegalno postavljenih kamenih građevina/struktura) i Počitelj (sanacija Kule Gavrancapetanovića).Također, građevinski inspektorji su intrervenisali kod gradnje GP Svilaj i izgradnje utvrde na obali rijeke Drine u Goraždu. *Pored vanrednog angažmana, u okviru svojih redovnih aktivnosti aktivnosti, federalni građevinski inspektorji su u toku 2020. godine izvršili 197 inspekcijskih nadzora.*

Generalno, u okviru ovih aktivnosti inspektorji Federalno urbanističko-ekološkog inspektorata su u 2020. godini proveli 487 dana na terenu i tom prilikom izvršili 667 inspekcijskih nadzora, sačinili 586 zapisnika, donijeli 178 rješenja o upravnim mjerama, te izdali 76 prekršajnih naloga u iznosu 185.800 KM. Također, izvršeno je pečaćenje 10 objekata i podnesen jedan(1) zahtjev nadležnom tužilaštvu za počinjeno krivično djelo.

Značajnim utjecajem nadležnog inspektorata zagađivačima zraka u Federaciji BiH izvršen je obračun naknada u visini 6.823.928, 58 KM.

2.3.3. REDOVNI- ZAJEDNIČKI I USMJERENI INSPEKCIJSKI NADZORI

2.3.3.1. Redovni inspekcijski nadzori, uključujući i postupanje po predstavkama, obavljeni su u okviru planiranih aktivnosti, odabrani na način da se omogući i realizuje što efikasnija kontrola nad sprovođenjem zakona, čiju provedbu nadziru inspektorati u svim subjektima Federacije BiH koji su predmet nadzora Uprave. Postupanje po predstavkama vršeno je u skladu s procjenom hitnosti za svaki pojedinačni slučaj, odnosno prema redoslijedu zaprimanja.

2.3.3.2. Zajednički inspekcijski nadzori, planirani u 2020.godini, provodili su se kao međusobno koordinirane aktivnosti provedbe inspekcijskog nadzora sa inspektoratima organizovanim unutar Uprave, čije se aktivnosti dotiču po prirodi subjekta ili kategorije nadzora, a također i sa kantonalnim inspekcijskim organima u okviru "pojačanih nadzora". Zbog angažmana FUZIP na aktivnostima vezanim za suzbijanje koronavirusa, zajednički/pojačani inspekcijski nadzori realizovani su u najvećoj mjeri u kontekstu kontrole primjene epidemioloških mjera.

2.3.3.3. Posebni programi inspekcijskog nadzora - usmjereni inspekcijski nadzori, poduzimani su u određenoj oblasti ili kod određenih subjekata nadzora u zavisnosti od uočene pojave i stepena nezakonitosti, kako slijedi;

a) Djelovanje inspekcija Federalnog rudarsko, termo i elektro-energetskog inspektorata

Inspektorji Federalnog rudarsko, termo i elektro-energetskog inspektorata su u 2020.godini izvršili ukupno **717** redovnih inspekcijskih nadzora, sačinili **564** zapisnika, donijeli **441** rješenje o otklanjanju nedostataka, te izdali **27** prekršajnih naloga u iznosu **81.753,00 KM**.

Federalni rudarski inspektor su izvršili dva (2) uviđaja rudarskih nesreća, tokom 2020. godine u oblasti rudarstva i tunelogradnje evidentirano je 737 povreda na radu, od čega 678 lakših, 58 težih i jedna(1) sa smrtnom posljedicom. Po ovom pitanju, konstatiše se stalna tendencija pada ukupnog broja povreda na radu na nivou posmatranih rudnika i izvođača na objektima od interesa Federacije BiH, odnosno smanjen broj povreda u odnosu na 2018.godinu za 19,01%, a u odnosu na 2019.godinu za 18,83%.

Pored redovnog djelovanja rudarskih, geoloških i inspektora za posude pod pritiskom, **federalni inspektori za kontrolu kvalitete tečnih naftnih goriva** su tokom 2020. godine izvršili 66 kontrola kod šest(6) privrednih društava i izdali 12 prekršajnih naloga u iznosu 33.000,00 KM zbog negativnih uzoraka tečnih energenata po monitoringu Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, pri čemu je uzet 1.991 uzorak goriva.

Po Zaključku Vlade FBiH, inspektorji Federalnog rudarsko, termo i elektro-energetskog inspektorata vršili su preventivne inspekcijske nadzore kod određenih subjekata nadzora, a u cilju obezbjeđenja sigurnog snabdijevanja tržišta električnom i toplotnom energijom, ugljem, naftnim derivatima i prirodnim plinom u uvjetima pandemije.

U oblastima proizvodnje električne i toplotne energije u hidro i termo-elektranama; prijenosa, distribucije i snabdijevanja krajnjih kupaca električne energije; proizvodnje uglja u rudnicima FBiH, snabdijevanja tržišta naftnim derivatima i plinom izvršeno je ukupno 30 inspekcijskih nadzora.

S obzirom da udio broja izdatih rješenja u odnosu na ukupan broj realizovanih nadzora u 2020. godini iznosi 53 %, može se tvrditi da su inspektorji Federalnog rudarsko, termo i elektro-energetskog inspektorata inspekcijskim nadzorima pozitivno utjecali na stanje elektroenergetskog sistema i isporuke električne energije na tržištu u Federaciji BiH.

b) Inspekcijski nadzori i rad Federalnog vodnog inspektorata

Izuzimajući period angažmana na graničnim prijelazima za vrijeme trajanja nesreće na području FBIH, federalni vodni inspektor su uglavnom djelovali po planu redovnih inspekcijskih nadzora, kao prijavama građana, uz vršenje kontrole izvršenja rješenja.

Federalni vodni inspektorat je tokom 2020. godine izvršio ukupno 473 inspekcijska nadzora, kojom prilikom je doneseno 110 rješenje o otklanjanju nedostataka i izdato 90 prekršajnih naloga s finansijskim teretom od 237.410,00 KM. Tokom 2020.godine, Federalni vodni inspektorat zaprimio je tri(3) prijave o incidentima na rijekama Bosni, Neretvi i Spreči, pri čemu su u slučaju gdje je bio poznat počinitelj, poduzete upravne i kaznene mjere.

c) Federalni veterinarski inspektorat,

Federalni veterinarski inspektor su tokom 2020.godine, izuzimajući period angažmana na granici i rad po ovlaštenju na praćenju implementacije epidemioloških mjera kriznih štabova nadležnih ministarstava zdravstva, djelovali po redovnom godišnjem planu rada i po zahtjevu određenih resornih organa (Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva-kontrola u cestovnom prometu životinja i proizvoda životinskog porijekla u periodu Kurban-bajrama i obaveznih mjera

zdravstvene zaštite životinja/, kontrole po zahtjevu Agencije za sigurnost hrane BiH- monitoring pesticida, te kontrole po zahtjevu Ureda za veterinarstvo BiH- monitoring rezidua). *Federalni veterinarski inspektor su tokom 2020. godine izvršili 277 nadzora, sačinili 277 zapisnika, donijeli 180 rješenja o otklanjanju nedostataka, te izdali 43 prekršajna naloga u iznosu 58.220KM, te uzeli 70 uzoraka.*

d) Federalni šumarski inspektorat /lov, šumska dobra, zaštićena prirodna područja i životinjskih vrsta životinja, biljaka i gljiva/

U oblasti lovstva i šumarstva, značajni rezultati rada federalne šumarske inspekcije ostvareni su kroz zajedničke inspekcijske nadzore sa drugim federalnim inspektoratima unutar Federalne uprave za inspekcijske poslove, kao i sa kantonalnim inspekcijama i kantonalnim upravama za šumarstvo u pojačanim kontrolama nadzora nad pilanama kao i drugim objektima i subjektima nadzora koji su vezani za šumarstvo ili preradu drveta.

Tako su **federalni inspektori u oblasti lovstva i šumarstva** tokom 2020. godine izvršili 243 inspekcijska nadzora, sačinili 234 zapisnika, te su po osnovu izvršenih nadzora donijeli 34 upravne mjere, 30 rješenja o otklanjanju nedostataka, četiri(4) zabrane obavljanja djelatnosti po Zakonu o sjemenu i sadnom materijalu, te podnešeno 19 prekršajnih naloga u vrijednosti izrečenih kazni od 54.500,00 KM.

Na osnovu inspekcijskih zapisnika sačinjen je izvještaj o osnovama sumnje za počinjenje krivičnih djela i podnesen Tužilaštvu Zeničko - dobojskog kantona za dva privredna društva zbog nesavjesnog privrednog poslovanja i prijevare u oblasti šumarstva. Federalna lovna inspekcija je izvršila udomljavanje zaštićenih divljih životinja.

Federalni inspektori za zaštitu prirode su postupajući po Zakonu o zaštiti prirode FBIH prioritetno nadzore usmjerili na obustavljanje nelegalne gradnje, lova i ribolova unutar zaštićenih područja, sprečavanje trgovine zaštićenim vrstama koje se nalaze na crvenoj listi FBiH (Crvena lista divljih vrsta i podvrsta biljaka, životinja i gljiva-, „Službene novine FBiH“, broj 07/14), kao i na nastavak aktivnosti oko sprečavanja nezakonitog držanja autohtonih domaćih divljih vrsta u zatvorenim prostorima.

Tokom 2020. godine, federalni inspektori zaštite prirode su izvršili 77 inspekcijskih nadzora, sačinili 78 zapisnika, po osnovu izvršenih nadzora donesene su 52 upravne mjere, te je podnešeno 6 prekršajnih naloga u vrijednosti izrečenih kazni od 2.403,00 KM.

U protekloj godini poduzimane su i aktivnosti na aktivnoj zaštiti rezervata „Hutovo blato“ po pitanju sprečavanja nezakonitog lova i ribolova na Ramstar području, gdje je u provedenim zajedničkim nadzorima sa kantonalnim inspekcijama otkriveno i procesuirano više počinitelja bespravnog lova i ribolova. Također, izdavanjem prekršajnih naloga federalna inspekcija za zaštitu prirode je spriječila nezakonitu izgradnju objekata u zaštićenom području JP „Nacionalni park UNA“, te je izdavanjem upravnih mjeru putem rješenja spriječena nezakonita prodaja zaštićenih biljnih vrsta.

U pogledu postupanja resornih federalnih inspekcija unutar Federalnog šumarskog inspektorata po naznačenim oblastima nadzora izvršeno je ukupno 320 nadzora, sačinjeno 312 zapisnika te doneseno 86 rješenja sa upravnim mjerama i izdato 25 prekršajnih naloga u iznosu 56.903 KM.

e) Federalni tržišni inspektorat

Pored poslova vezanih za kontrolu cijena i marži (**dio 2.3.1.1. Prateći pojačani inspekcijski nadzori – kontrola cijena**), te angažmana na graničnim prijelazima, Federalni tržišni inspektorat vršio je kontrolu roba i usluga u unutarnjem prometu, kontrole po podnescima stranki i ugovorenim projektima sa Agencijom za nadzor nad tržištem, nadzor subjekata koji obavljaju ugostiteljsku i turističku djelatnost, te druge poslove iz svoje nadležnosti.

Federalni tržišni inspektorat je tokom 2020. godine izvršio ukupno 1.896 inspekcijskih nadzora, u okviru kojih je evidentirano 1.709 prekršajnih naloga s finansijskim teretom od 3.000.550,00KM. Doneseno je 314 rješenja o otklanjanju nedostataka i 33 rješenja o zabrani rada. Van prometa je

privremeno ili trajno stavljeni robe u ukupnoj vrijednosti od 682.968,00KM, te oduzeto robe u vrijednosti od 4.489,00KM.

f) Federalni inspektorat rada

Inspektorat rada Federalne uprave za inspekcijske poslove je vršio neposredne inspekcijske nadzore nad provođenjem zakona, podzakonskih propisa te granskih kolektivnih ugovora koji se odnose na oblast radnih odnosa i zaštite na radu kod javnih preduzeća, ali i drugih subjekata nadzora u skladu s nadležnostima predviđenim zakonom.

Kontinuirani sistem praćenja rada subjekata nadzora u skladu s ovlaštenjima Federalnog inspektorata rada bio je objektivno ugrožen vanrednim angažmanom i aktivnostima Uprave u cjelini na sprečavanju širenja COVID-19 u 2020. godini, te su u postojećim vremenskim okvirima vršeni redovni inspekcijski nadzori prema dinamici iz Godišnjeg plana ovog Inspektorata, ali i rad po predstavkama odnosno prijavama građana.

Federalni inspektori za oblast radnih odnosa i oblast zaštite na radu su tokom 2020.godine izvršili ukupno 98 inspekcijskih nadzora, od čega 48 iz oblasti radnih odnosa i 50 iz oblasti zaštite na radu, te donijeli 39 rješenja o otklanjanju nedostataka i izrekli 31 prekršajni nalog u iznosu od 52.150,00 KM.

U oblasti radnih odnosa vršeni su redovni poslovi neposrednog inspekcijskog nadzora po predstavkama i pritužbama radnika, sindikata, građana itd. Akcenat u inspekcijskim nadzorima, posebno u oblasti radnih odnosa shodno odredbama Zakona o radu („Sl. novine Federacije BiH“, broj 26/16 i 89/18), vezan za nadležnosti federalne inspekcije rada, bio je na privrednim društvima, organizacijama i ustanovama sa pretežno državnim kapitalom- „od interesa za FBIH“, a čiji broj je relativno ograničen i objektivno sužava polja djelovanja ove inspekcije.

U vezi sa primjenom *Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Federaciji BiH* („Sl. novine Federacije BiH“, br. 13/19) u toku 2020. godine evidentiran je porast broja usmjerenih inspekcijskih nadzora koji su se provodili na osnovu pismenih podnesaka-predstavki, kojima su podnosioci zahtjevali od strane federelane inspekcije rada provjeru provedene procedure obavezog javnog oglašavanja i izbora kandidata shodno postupku prijema u radni odnos koji je propisan ovom Uredbom. Federalna inspektorat rada je tokom 2020. godine zaprimio znatan broj predmeta (101 predmet) koji su ustupani na nadležno postupanje kantonalnim inspekcijama rada, jer su se odnosili na zaštitu prava iz radnog odnosa kod subjekta koji nisu u nadležnosti kontrole federalne inspekcije rada ove Uprave.

U 2020.godini prijavljena su ukupno 372 nova radilišta, a na osnovu prikupljenih zapisnika o izvršenim uvidajima nesreća na radu dostavljenih od strane kantonalnih inspektora na području Federacije Bosne i Hercegovine evidentirano je ukupno 166 povreda na radu od čega je 8 povreda na radu sa smrtnim ishodom i 158 težih povreda. Najveći broj povreda na radu u 2020. godini je, kao i u ranijim periodima, konstatovan u oblastima građevinarstva, proizvodnje i obrade metala, te su nesreće na radu uglavnom posljedica neprovodenja propisanih mjera zaštite na radu, neobučenosti radnika iz ove oblasti, nekorištenja ličnih zaštitnih sredstava i opreme, kao i neprimjenjivanje odredba tehničkih propisa i standarda.

Federalni inspektori rada za oblast radnih odnosa, obzirom na ranija dešavanja u JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić, su tokom 2020. godine vršili redovne inspekcijske nadzore na okolnosti kontrole primjene propisa iz oblasti radnih odnosa kao i u drugim ustanovama socijalne zaštite nad kojim je FBIH preuzela prava i obaveze osnivača.

f) Federalni poljoprivredni inspektorat

Pored vanrednog angažmana ovog Inspektorata po pitanju obavezne sanitarne kontrole u prekograničnom prometu putnika za vrijeme trajanja stanja nesreće na području FBIH i produženog angažmana po ovlaštenju na praćenju provođenja važećih mjera nadležnih organa do kraja 2020. godine, Federalni poljoprivredni inspektorat je poduzimao redovne aktivnosti i inspekcijske nadzore po obavijestima Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprirede i šumarstva, te obavezama i zaduženjima iz Zaključaka Vlade FBiH, vršeći nadzore u oblasti poljoprivredne proizvodnje i kapitalnih ulaganja, te druge redovne inspekcijske nadzore po meritornim materijalnim propisima iz oblasti poljoprivrede.

Federalni poljoprivredni inspektorat je tokom 2020. godine izvršio ukupno 513 inspekcijskih nadzora, te je doneseno 30 rješenja o otklanjanju nedostataka i izdato 38 prekršajnih naloga u iznosu od 70.150,00 KM.

g) Federalni saobraćajni inspektorat

Tokom 2020. godine, inspektori Federalnog saobraćajnog inspektorata postupali su pretežno po predstavkama stranaka u pogledu održavanja i rekonstrukcije magistralnih puteva, kontrole u oblasti međuninetetskog prijevoza, kontrola izgradnje objekata u cestovnom pojasu, postavljanja reklamnih panoa u cestovnom pojasu i kontrola regulacije odvodnje oborinskih voda iz dijela magistralnih puteva, nadzor nad sigurnosti željezničke infrastrukture, nadzori u oblasti telekomunikacija i pošta kao i po planu redovnih inspekcijskih nadzora.

Ostala postupanja Federalnog saobraćajnog inspektorata vršila su se po pisanim zahtjevima Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, a kad su u pitanju stанице tehničkih pregleda vozila, te postupanja u kontekstu saradnje sa Federalnom upravom policije. U navedenim oblastima uočene su određene nezakonitosti koje su rezultat nepostojanja adekvatnih zakonskih normi o čemu je upoznato resorno ministarstvo a prema subjektima su izrečene prekršajne i upravne mjere.

U unutrašnjem inspekcijskom nadzoru saobraćajne/prometne inspekcije Federalnog saobraćajnog inspektorata u 2020.godini obavljeno je 196 inspekcijskih kontrola, sačinjeno 185 zapisnika o inspekcijskom nadzoru, doneseno 20 rješenja o otklanjanju nedostataka, izdato 99 prekršajnih naloga u iznosu od 61.040,00 KM. Također, naplaćena je naknada za ceste u iznosu 3.000 KM, , evidentirano devet (9) radnika „na crno“ i privremeno oduzeta jedna(1) kartica za vozača.

h) Federalni zdravstveni Inspektorat/Inspektorat za hranu

Federalni zdravstveni inspektorat/Inspektorat za hranu unutar kojeg djeluju federalna zdravstvena inspekcija, federalna farmaceutska inspekcija, te federalni sanitarni inspektor za otrove i federalni inspektori za hranu, su pored vanrednog, prioritetnog i kontinuiranog angažmana po Naredbama i odlukama nadležnih organa/štabova i realizacije obaveza i zaduženja na sprečavanju širenja zarazne bolesti SARS-CoV-2, vršili i sve redovne timske i pojedinačne inspekcijske nadzore u skladu sa Zakonom o inspekcijama FBIH i važećim propisima iz predmetnih oblasti.

Federalni zdravstveni inspektori su u redovnim i pojačanim inspekcijskim nadzorima, a u skladu s godišnjim planom i po prijavama/predstavkama građana, vršili nadzore u privatnim ordinacijama različitih specijalnosti, privatnim zdravstvenim ustanovama, javnim zdravstvenim ustanovama, bolnicama i drugim objektima koji podliježu inspekcijskim nadzorima, gdje u predmet redovnih nadzora spada niz organizacijsko-funkcionalnih aspekata zakonitosti i pravilnosti rada zdravstvenih ustanova, između ostalog: kontrola rješenja za obavljanje zdravstvene djelatnosti od nadležnog ministarstva, kontrola bezbjednosti i standardnih sadržaja zdravstvenih usluga,kontrola vođenja i čuvanja medicinske dokumentacije shodno propisima u oblasti zdravstva, kontrola vođenja dokumentacije zaraznih oboljenja, ali i kontrola načina odlaganja medicinskog otpada, te niz drugih pitanja. U predmetima upravljanja medicinskim otpadom od strane zdravstvenih ustanova odnosno kontrole načina odlaganja medicinskog otpada tokom 2020. godine izvršeno je 50 inspekcijskih nadzora, kojom prilikom se obavezno kontrolisao način upravljanja medicinskim otpadom, pravilno rukovanje, te odlaganje infektivnog otpada na propisan način, te naročito, uz tretiranje otpada na

ekološki prihvatljiv način i sprovođenje propisanih mjera uspostavljenih s ciljem zaštite uposlenih u zdravstvenim ustanovama.

Federalni zdravstveni inspektor su tokom 2020. godine učestvovali u 488 inspekcijskih nadzora u timskom radu, te sačinili ukupno 270 zapisnika o izvršenim inspekcijskim nadzorima. U inspekcijskim nadzorima gdje su konstatovane nepravilnosti federalni zdravstveni inspektor donijeli su 18 rješenja o otklanjanju nedostataka te podnijeli 17 prekršajnih naloga u iznosu od 25.000,00 KM.

Federalni farmaceutski inspektor su tokom 2020. godine učestvovali u 277 inspekcijskih nadzora u timskom radu, sačinili ukupno 172 zapisnika o izvršenim inspekcijskim nadzorima, donijeli 58 rješenja o otklanjanju nedostataka i rješenja zabrani obavljanja djelatnosti kao zabrani obavljanja djelatnosti osobama bez obaveznog povremenog zdravstvenog pregleda, te podnijeli 16 prekršajnih naloga u iznosu od 15.750,00 KM.

Federalni inspektor za otrove je tokom 2020. godine učestvovao u 205 inspekcijskih nadzora u timskom radu, sačinio u 105 zapisnika o izvršenim inspekcijskim nadzorima. U inspekcijskim nadzorima gdje su konstatovane nepravilnosti federalni sanitarni inspektor za otroke izdata su 43 rješenja o otklanjanju nedostataka i rješenja o zabrani rada i zabrani obavljanja djelatnosti osobama bez obaveznog povremenog zdravstvenog pregleda, te podnesena 23 prekršajna naloga u visini od 52.200,00 KM.

Federalni inspektori za hranu su učestvovali u 782 inspekcijska nadzora, te sačinili 395 zapisnika o inspekcijskom nadzoru. U inspekcijskim nadzorima gdje su konstatovane nepravilnosti federalni inspektori za hranu izdali su 99 rješenja o otklanjanju nedostataka i rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti osobama bez obaveznog povremenog zdravstvenog pregleda, te podnijeli prekršajne naloge u iznosu od ukupno 53.150,00 KM.

Federalni zdravstveni inspektorat/Inspektorat za hranu je sa kapacitetom od sedam(7) federalnih inspektora tokom 2020. godine realizirao ukupno 1.674 inspekcijskih nadzora, sačinjena su 942 zapisnika o inspekcijskom nadzoru, doneseno 261 rješenje o otklanjanju nedostataka i 83 zabrane rada pravnim/fizičkim licima, te podneseno 95 prekršajnih naloga u visini od 163.900 KM.

i) Sektor granične inspekcije

Federalni tržni, sanitarni i fitosanitarni inspektori iz Sektora granične inspekcije su u 2020. godini, na graničnim prijelazima, carinskim ispostavama i mjestima carinjenja izvršili ukupno 129.767 nadzora, te je uzeto ukupno 4.595 uzoraka, uz iznos taksi i naknada u ukupnom iznosu od 4.298.562, 00 KM. Zbog neuredne dokumentacije ili neispravnosti uzetih uzoraka, doneseno je i 5 zabrana uvoza pošiljki u FBiH.

Federalni fitosanitarni inspektori u unutrašnjosti su, kroz aktivnosti provođenja kontinuiranog monitoringa proizvođača sjemena i sadnog materijala, izvršili 251 inspekcijski nadzor. Unutrašnji nadzori su vršeni kod registrovanih proizvođača presadnica, sadnog materijala, sjemena žitarica i sjemenskog krompira u razdoblju od 13.1.2020-29.12.2020 godine, u kojem je uzet 41 uzorak radi dostavljanja na analizu ovlaštenim laboratorijama.

Dakle, kada inspekcijski organi djeluju represivno, takve mjere se preduzimaju isključivo kako bi se obezbijedila zaštita zdravlja i sigurnost stanovništva, zaštita javnog i privatnog interesa, osiguravanje visokog stepena poštivanja zakona od strane fizičkih i pravnih lica, što daje osnov za isticanje važnosti ali i odgovornosti uloge Federalne uprave za inspekcijske poslove unutar institucija za sprovedbu zakona i nadzor nad njihovom primjenom. Mi se svakako trudimo unaprijediti naš rad i djelovanje kroz kontinuirane edukacije i profesionalno usavršavanje inspektora, te unapređenje institucionalnih mehanizama za naše postupanje, međutim, evidentno je da je za kvalitetno obavljanje naših poslova neophodan i adekvatan društveni i institucionalni ambijent, te saradnja s drugim organima javne uprave, poslovnim subjektima i građanima.

Kao i uvijek, pozivamo građane da sve uočene nepravilnosti u ponašanju privrednih subjekata prijave na naš telefon za prijave 033/226644 koji je otvoren 24 sata, našu e-mail adresu info@fuzip.gov.ba ili poštom, na našu adresu Fehima ef. Čurčića br. 6, 71000 Sarajevo.

1. KABINET DIREKTORA, OPĆI I PRAVNI POSLOVI, SEKTOR ZA ZASTUPANJE, STRUČNE EDUKACIJE I SISTEMSKE AKTIVNOSTI

Kroz elektronsku poštu Federalne uprave za inspekcijske poslove u 2020. godini, ukupno je obrađeno/skenirano 37.287 predmeta.

Putem automatskog telefonskog aparata zaprimljeno je i dostavljeno na nadležno postupanje 1276 prijava građana, dok je Kabinet direktora putem elektronske pošte zaprimio dodatne 942 prijave.

2020. god.	
Broj obrađenih predmeta	37.287
Broj prijava građana	2.218
Pristup informacijama	71
Pismeni medijski upiti	141
Saopćenja za javnost	104

Tokom 2020. godine u okvirima poslova Kabineta direktora je postupano i po Zakonu o slobodi pristupa informacijama FBiH, po kojem je doneseno 71 rješenje, te dostavljeni tromjesečni izvještaji Instituciji ombudsmena za ljudska prava BiH.

U toku trajanja stanja nesreće u FBiH (mart-maj 2020. godine) i angažmana federalnih inspektora na graničnim prijelazima BiH na području FBiH, Kabinet direktora je u toku neprekidnog radnog angažmana radio na prikupljanju, obradi, analizi i svakodnevnom prosljeđivanju relevantnih podataka nadležnim entitetskim i državnim organima.

Sektor za zastupanje je u svojstvu pravnog zastupnika Federalne uprave za inspekcijske poslove u 2020. godini zaprimio 780 sudskih poziva za usmeni pretres po izdatim prekršajnim nalozima po kojima su okrivljeni subjekti nadzora zatražili sudske odlučivanje. Predstavnici Uprave su prisustvovali na 780 pretresa. Od ukupnog broja provedenih postupaka sudske odlučivanja pred sudovima, sudovi su obustavili 35 postupka (4,48%). Bitno je spomenuti da u broju obustava postoji konstantna tendencija pada od 2017. godine.

U okviru sudske odlučivanja od ukupno utvrđenog iznosa prekršajnih naloga za koje je zatraženo sudske odlučivanje nadležni općinski sudovi su: izrekli ukupno 541 novčanu kaznu u ukupnom iznosu od 516.712,00 KM, 132 uvjetne kazne u iznosu 246.611,00 KM kao i 1 ukor u iznosu 1.000,00 KM, te sudovi do dana sačinjavanja ovog izvještaja nisu donijeli ukupno 71 odluku u predmetima u kojima su održani usmeni pretresi.

Sektor za zastupanje je od stupanja na snagu novog Zakona o prekršajima **pokrenuo preko 1.500 postupaka prinudne naplate prekršajnih naloga koji nisu plaćeni, a za koje je prijetila opasnost od nastupanja zastare izvršenja, te je prinudnim putem u 2020. god naplaćeno ukupno 337 prekršajnih naloga u ukupnoj vrijednosti od 242.617,00 KM.**

3.2.Podrška Vladi Federacije BiH u pogledu provedbe Odluka i Zaključaka i davanje odgovora na zastupnička/delegatska pitanja

U 2020. godini realizovane su sve pristigle odluke Vlade FBiH, od ukupno 35 zaključaka Vlade FBIH realizovano je 25, dok je u toku realizacija preostalih 10 zaključaka čiji je rok izvršenja dugoročnijeg perioda. U zakonskom roku je odgovoren na ukupno 28 pristiglih zastupničkih pitanja.

		2020.	
REALIZOVANE ODLUKE I ZAKLJUČCI VLADE FBIH	ODLUKE	ZAKLJUČCI	
	13	Realizovano	25
		U toku realizacije	10

Sve međunarodne obavijesti EU RASFF (sistem brzog uzbunjivanja), INFOSAN, RAPEX koje zaprimi FUZIP, kao i druge obavijesti nadležnih Agencija FUZIP redovno prati i ažurno postupa po istim.

Kada je u pitanju izvršenje obaveza po Upitniku Evropske Komisije, FUZIP je u zadatom roku putem svog internog tijela odgovorio na sva pitanja za koje je bio zadužen.

U okviru borbe protiv korupcije FUZIP je utvrdio Plan integriteta za borbu protiv korupcije po kojem operativno postupa.

3.3.Sručno obrazovanje i usavršavanje inspektora i drugih uposlenika Federalne uprave za inspekcijske poslove

U 2020. godini obavljeno je ukupno 26 edukacija i to: 1 eksterna edukacija inspektora vezana za primjenu EU propisa u prekograničnom prometu roba (fitosanitarna, tržna i sanitarna granična inspekcija), te 25 edukacija inspektora unutrašnje kontrole i ostalih uposlenika Uprave. Bitno je naglasiti da je čak 19 edukacija planiranih tokom 2020. godine otkazano zbog vanredne situacije izazvane pojavom i širenjem COVID-19.

3.3.1.Broj i klasifikacija stručnih edukacija inspektora i drugih uposlenika Uprave u 2020. godini

Ukupan broj održanih stručnih edukacija	26
Otkazane edukacije	19
Vrsta i oblast stručne edukacije uposlenika	1 eksterna edukacija vezana za primjenu propisa EU u prekograničnom prometu roba 25 edukacija inspektora unutrašnje kontrole i ostalih uposlenika Uprave

3.4. SISTEMSKE AKTIVNOSTI U 2020. GODINI

INICIJATIVE ZA IZMJENU PROPISA	2
INICIJATIVE ZA USKLAĐIVANJE ENTITETSKIH PROPISA S PROPISIMA BIH U PODRUČJU KONTROLE ROBA PRI UVОZУ I IZVOZУ NA GP/CI	5
INICIJATIVE ZA DONOŠENJE NOVIH ZAKONA/PODZAKONSKIH AKATA	3
INICIJATIVE I DAVANJE MIŠLJENJA FEDERALNIH INSPEKTORATA RESORNIM MINISTARSTVIMA ZA DONOŠENJE/IZMJENU PROPISA	7
UČЕŠĆE PREDSTAVNIKA FEDERALNE UPRAVE ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE U RADNIM TIJELIMA ZA IZRADU FEDERALNIH/DRŽAVNIH PROPISA	9
OSTALE SISTEMSKE AKTIVNOSTI (Strategije/Planovi/Informacije/izvještaji)	64
UKUPAN BROJ SISTEMSKIH AKTIVNOSTI	90

Pored navedenog, Federalna uprava za inspekcijske poslove je putem Federalnog saobraćajnog inspektorata dala prijedloge i sugestije Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija za donošenje/izmjenu/ zakonske regulative, koja se odnosi na nelegalni unutrašnji međuentitetski i međunarodni cestovni promet, rad stručnih institucija nad stanicama tehničkih pregleda vozila kao i poštanski promet. Također, Federalni urbanističko ekološki inspektorat uputio je prijedloge nadležnim federalnim ministarstvima radi izmjene propisa koji se odnose na prostorno planiranje i korištenje zemljišta, obračuna zagadenja zraka, /ne/izdavanja okolinskih dozvola određenim operaterima-zagađivačima, radi povećanja efikasnosti inspekcijskih nadzora.

Po pitanju ostalih sistemskih aktivnosti, u okviru Kabineta direktora realizirano je **osam(8) temeljnih strateških i planskih aktivnosti po pitanju pripreme i donošenja:** *Strategije za odnose s javnošću FUZIP 2020.-2023. god., Komunikacijskog plana FUZIP za 2020. god., Kriznog plana pripravnosti FUZIP, Plana realizacije projekta „Pomoć BIH u poboljšanju kvaliteta zraka i upravljanje kvalitetom zraka“, itd., a uključujući i pripreme specijaliziranih izvještaja o radu, aktivnostima i drugim mjerama (Vladi FBIH, Federalnom štabu civilne zaštite/Kriznom štabu Federalnog ministarstva zdravstva, Instituciji ombudsmena za ljudska prava BIH, FENA itd.).*

U toku trajanja stanja nesreće u FBiH (mart-maj 2020. godine) i angažmana federalnih inspektora na graničnim prijelazima BiH na području FBiH, Kabinet direktora je u toku neprekidnog radnog angažmana radio na prikupljanju, obradi, analizi i svakodnevnom prosljedivanju relevantnih podataka nadležnim entitetskim i državnim organima. U tom smislu, *Ministarstvu civilnih poslova BiH proslijedeno je i 56 izvještaja/informacija o radu federalnih inspektora na graničnim prijelazima*

Pružana je institucionalna pravna pomoć po upućenim zahtjevima, pomoć neukim strankama, te je kontinuirano i analitički praćen efektivan rad federalnih inspekcija s ciljem djelotvorne prezentacije rezultata, kao i drugi preostali poslovi za kojima se ukazala potreba.